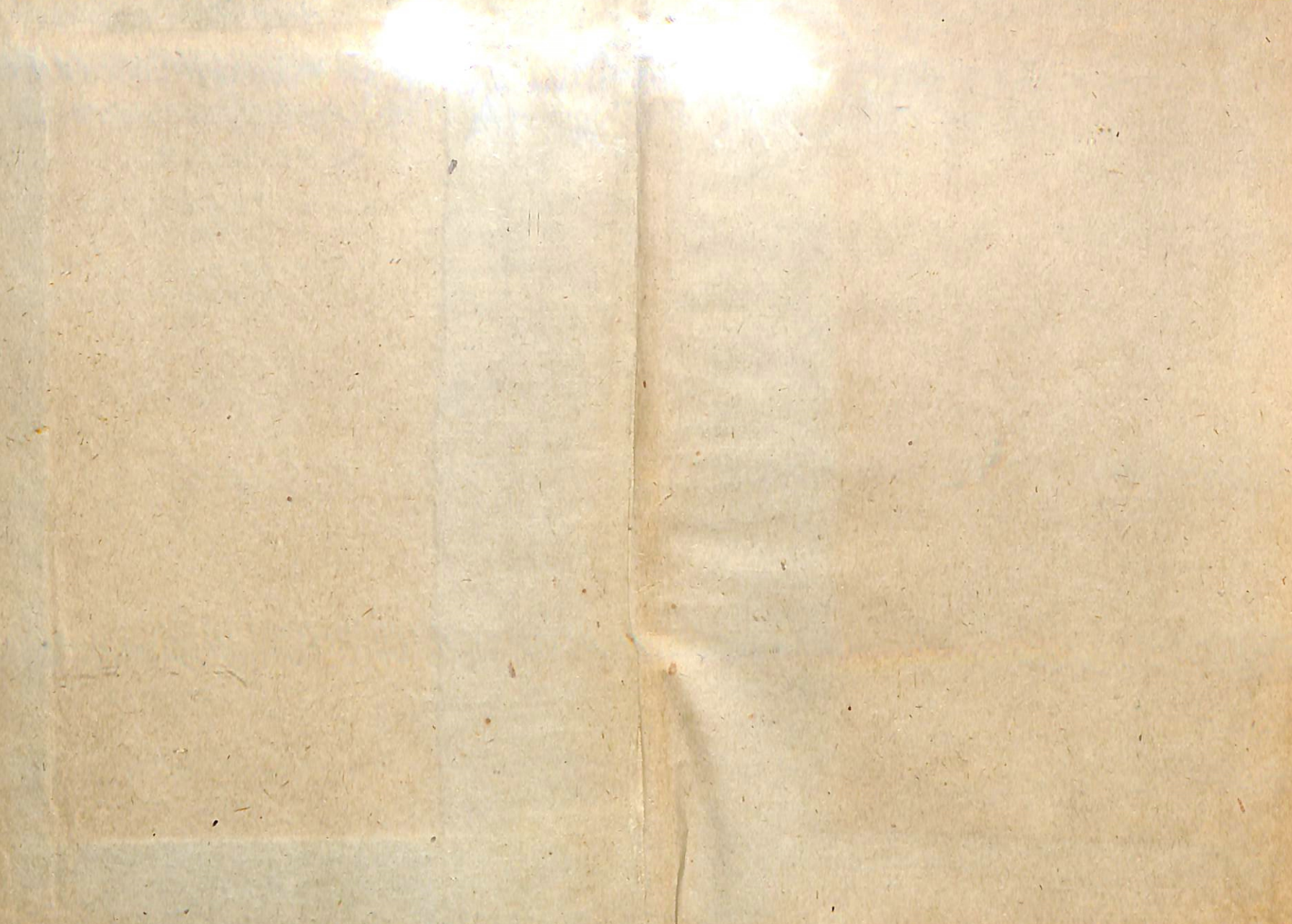

ԳԱՐԵԳԻՆ Հ. ՌՈՒՇՏՈՒՆԻ

ՎԵՑ ՈՒ ԿԷՍ ՊՈՐՏԻ
ԺԱՌԱՆԳ ՄՆԱՑԱԾ
ՍՆՏՈՒԿԸ

Կասակախաղ մեկ արար

(Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)

Հրատարակութիւն Հ. ԿՕՇԿԱՐՆԱՆ

ԱՐՄԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՄԻ

Պապր Ալի, Րէշիս էժ. խան
Կ. ՊՈԼԻՍ

B. P. 558
STAMBOUL

1928

891.99
ԹՄ
ԳԱՐԵԳԻՆ Հ. ՌՈՒՇՏՈՒՆԻ

ՎԵՑ ՈՒ ԿԷՍ ՊՈՐՏԻ

ԺԱՌԱՆԳ ՄՆԱՑԱԾ

ՍՆՏՈՒԿԸ

Կասակախաղ մեկ արար

(Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)

Հրատարակութիւն Հ. ԿՕՇԿԱՐՆԱՆ

Ս.Ր.ՆԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս.Ր.ՆԻ

Պապը Ալի, Քէչիս Էժ. Խան
Կ. ՊՈԼԻՍ

B. P. 558
STAMBOUL

1928

ԱՆՁԻՆՔ

ԼՈՒՍԻԱ

ՅԱԿՈԲ

ԿԱՐԱՊԵՏ

ՊԵՏՐՈՍ

ՄԱՆՈՒԷԼ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ

ՂՈՒԿԱՍ Վեց ու կես պորտն ժառանգորդ մը

ՆՇԱՆ Դրացի

ՏԻՏՈՍ

Ժառանգորդ եղբայրներ

Ապուռ դեղագործ մը

»

(Տեսարանն է ժառանգորդներուն բնակարանը)

ՎԵՑ ՈՒ ԿԷՍ ՊՈՐՏԻ

ԺԱՌԱՆԳ ՄՆԱՑԱԾ ՍՆՏՈՒԿԸ

Տեսարանն է սենեակ մը. խորը դուռ մը. աջ կողմը փակ փակ երկու սենեակներու դռներ, որոնց մին Լուսիան սենեակը կը փակէ եւ երկրորդը՝ սնուկին սենեակը:

ՏԵՍԻԼԱ.

ԼՈՒՍԻԱ. Առանձին (Ներսէն խառն ձայներ)

Ահաւասիկ լուսեր է... Բարեկենդանի առթիւ զիմակաւորներու խառնձաղանձ ձայները կը լըսուին... ամենքը զուարթ, կ'երգեն, կը նուագեն, կը պարեն. մինակ ես տխուր եմ... ես, ո՛հ Աստուած իմ, ո՛րչափ դժբախտ եմ. եթէ լուսահոգի մայրիկս ողջ ըլլար՝ հիմա ի՜նչ ցնծութեամբ սա պատուհանին առջեւ նստած, պիտի զուարճանայի... սակայն աւա՛ղ, այս հրճուալից երգերը զիս կը տաղտկացնեն... կ'ուզեմ առանձին մնալ... ձայն մը չլսել... ողբալ, հեծել, հառաչել: (Պատուհանը կը գոցի. այն ատեն ձայները պիտի դադրին.) Աւասիկ այսպէս իմ ուրախութիւնս՝ արտամութիւնն է, հառաչանքս՝ երջանկութիւնն է ժպիտս՝ արտասուք...: Մայր իմ, սիրեցեալ մայրիկ, շատ կանուխ ձգեցիր քու տառապեալ աղջիկդ այսպէս մատաղ հասակի մէջ. ան իր աղքատութեան պատճառաւ աշխարհի բամբասանքին ենթակայ պիտի ըլլայ: (Ողբալով) Աւա՛ղ, այս աշխարհիս երջանկութիւնը մի միայն սիրամուկինքը կը վայելեն, վասն զի պաշտպան ունին, ոսկի ունին.

իսկ ես ի՞նչ ունիմ. աւասիկ բոլոր ունեցածս, և զոյգ մը գուլպայ լուսահոգի հօրս անտուկին մէջ... Ո՛վ ունիմ, չորս դատարկապորտ, ծոյլ և անհոգ եղբայրներ որոնք հողիւ հազ կրնան ինքզինքնին կառավարել... երկու օրէ ի վեր, անօթի, ծարաւ եմ ու ոչ մէկը կուգայ իմ վիճակս հարցնելու. առանձին, որբ, ո՛հ, ո՛րչափ դժբախտութիւն է եղեր մայր կամ բարի ազգական մը չունենալը... Ձեմ ուզեր վիճակս դրացիիս յայտնել, վախնալով թէ իրենց արհամարհանքին նշաւակ կ'ըլլամ, բայց անոնք գիտեն իմ վիճակս, վաճն զի պարտատէրները ամէն օր տանը զուռը ձեռք կ'առնեն և սոսկալի հայհոյութեամբ առնելիքնին կը պահանջեն... երկու օրէ ի վեր անօթի մնացող որբէ մը ստա՛կ կը պահանջեն, կը կարծեն որ մայրս ժողանդ թողած ըլլայ. ահա այսօր ալ դեղագործը պիտի դայ, ի՞նչպէս պիտի երեւամ իրեն, ի՞նչ պիտի պատասխանեմ... Աստուած իմ, դուն եզիր իմ ապաւէնս: (Տխուր, կը փառուի սենեակը)

Տ Ե Ս Ի Լ Բ.

Հ Ա Մ Բ Ա Ր Զ Ո Ի Մ

ՀԱՄ. (Կը մտնէ, բալթօին ծայրը պատռած) — Գետինն անցնի սա Բարեկենդանն ալ ու գետինն անցնելիք սրիկաներն ալ: Էօ՛ֆ, հազիւ կրցայ ինքզինքս ներս նետել, թշուառականներ, ի՞նչ կ'ուզէք... դուք խիպ ամօթ չունի՞ք, (պատուհանը երբայով) կո՛յր էք, է՛չ էք, ինչո՞ւ աղնուական մարդը հասարակէն չէք զանազաներ... զիս ո՞վ գիտցաք. ես այսօրուան օրս տիրլումայով դեղագործ եմ. անպատիւներ, գոնէ մարդը չէք ճանչնար նէ՛ հագուստին, քալուածքին նայեցէք: (Ներսէն միշտ խնդալու եւ փեսանէ ֆիւքնիկի ձայն) Այդ փամփուշտնիդ տարէք ձեր ծնողքին քիթին պայթեցուցէք որ կըթած տղաք-

նուն վարպետութիւնները տեսնելով ուրախանան: (Դառնալով) Ո՛հ, ճամբուս վրայ ի՞նչպէս ալ շարեր են այդ փամփուշտները որ չեմ իմացած... քայլ մը կ'առնես, պա՛մ... բան չունիս նէ ցատկէ, գետինն անցնելիքները տակէս բռնկցուցեր են... պա՛մ, պո՛ւմ, չա՛թ, տա՛ն տո՛ւն... կը՛ռ, բո՛ւմ, ֆը՛ս... ֆըսերնիդ ալ գետինն անցնի... բումբերնիդ ալ...: Խենթե՛նալս բան մը չէ՛ր... զիս այս վիճակը ձգեցին... մարդկութենէ հանեցին... գոնէ այսօր նոր լաթերս հագած չըլլայի՛ վնաս չունէր... հիմա ես Լուսիային ի՞նչպէս պիտի երեւամ, ի՞նչ պիտի պատասխանեմ, լա՛կոտներ... եկէք հիմա սիրուհիիս խօսք հասկցուցէք նայիմ. զիս տգեղցնելու օ՞րը դտաք. (Ներսէն կը խնդան) սա լակոտին նայէ, ես կուգամ կ'ըսէ... ծօ՛, դուն չե՞ս ամչնար, բարկութենէս չե՞ս վախնար... հիմա վար իջնելով գլուխդ ոտքիս տակ ճգմե՛մ (մեկուսի) բերան է հա՛, վար իջնեմ նէ՛ բզիկս կը հանեն...: Էօ՛ֆ... վերջապէս գացին, հիմա գեղեցկանալու մէկ ճարը... սա սենեակը կա՛յ արդեօք. մէյ մը նայինք (կը մտնէ):

Տ Ե Ս Ի Լ Գ.

Լ Ո Ի Ս Ի Ա.

ԼՈԻՍ. (Դալով) — Ձայն մը առի... ո՞վ կրնայ ըլլալ արդեօք... մարդ չկայ. (Սենեակին մէջ ոտքի ձայն) Տէր Աստուած, սենեակին մէջ ոտքի ձայներ կան. ո՛հ, եղբայրներս ալ հոս չեն, ի՞նչ ընեմ, ո՛ւր երթամ, սենեակս քաշուիմ և նիզը դնելով՝ ինքզինքս Աստուծոյ յանձնեմ: (Կ'երբայ):

Տ Ե Ս Ի Լ Դ.

Հ Ա Մ Բ Ա Ր Զ Ո Ի Մ

ՀԱՄ. (Դալով) — Ահաւասիկ սենեակ մը՝ ուր պարապ անտուկէ մը զատ ուրիշ բան չկայ մէջը...

աւելի աղէկ, կ'երեւայ թէ սիրունիս խիստ աղքատ է և իր պարտքը չպիտի կրնայ վճարել, որով ուզէ չուզէ, ինծի հետ կարգուելու յանձնառու պիտի ըլլայ... ալ ի՞նչ ընեմ, աս գեղեցկութիւնս ալ իրեն շատ է... ասկէց զատ, զիս կը սիրէ. այո՛, զօրաւոր փաստերով կրնամ ապացուցանել որ զիս կը սիրէ. առաջին փաստը սա է որ զինքը կը սիրեմ. երկրորդ փաստս է որ հարուստ և պատուաւոր եմ, հապա երրորդ փաստս ո՞րն է... ա՛յ թշուառական, մտքէս ելաւ, բայց ի՞նչ էր երրորդ փաստս... հա՛, գտայ, երրորդ փաստս ալ սա է որ իրեն հետ պիտի կարգուիմ. այո՛, երեք զօրաւոր փաստեր չե՞ն կրնար հաստատել որ Լուսիա զիս կը սիրէ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ հարուստ եմ, երիտասարդ եմ, գեղեցիկ ալ եմ... ուրիշ ի՞նչ եմ... բան մըն ալ եմ, բայց միտքս չի գար... գիտեմ գիտեմ որ բան մըն ալ եմ, սաստիկ ազատամիտ եմ, սակայն չհասկցուի թէ նախանձոտ չեմ, պատիւը չճանչցող մըն եմ, ամէն բանէ առաջ պատիւս կը պահպանեմ, ապագաս կը հաշուեմ, ներկան կը համեմատեմ և անցեալն ալ անցած կը սեպեմ: Ա՛հ Լուսիա, դուն շատ բարի էրիկ մը պիտի ունենաս, քեզ սիրող ու գգուող. ես քեզի թէ՛ երիկ թէ՛ հայր և թէ՛ խնամակալ պիտի ըլլամ... եկուր «չէ՛» մի ըսեր, եթէ զիս մերժելու պատճառ մը ունիս՝ բացարձակ ըսէ՛, հոգ չէ. մի՛ քաշուիր. ես քեզ շատ կը սիրեմ, դուն ալ զիս, անանկ չէ՞, ա՛լ լմացաւ, ահա համաձայնեցանք: Հիմա գանք ապրուստի խնդրին. գիտես որ պատրաստ դրամ 200 ոսկի ունիմ, խանութի դրամագլուխս 70ը կ'անցնի. հիմա քանի՞ ըրաւ, 270 ոսկի, վաճառականին 50 ոսկի պարտական եմ, մնաց 220, ապառիկս ալ 85 ոսկիի կ'ելլէ՝ ունիմ 305 ոսկի, չօգտե՞ր, ինչո՞ւ չպիտի օգտէ, գեղեցկութիւնս ալ շատ չէ նէ՛ քիչ ալ չէ կարծեմ. հրամմէ, ասոր ըսելիք մը ունի՞ս, հարկաւ ո՛չ. է՛յ, անդին ի՞նչ կը մնայ, ի՞նչ պիտի մնայ, բան մըն ալ չի մնար... ըսել

է որ համոզուեցար, ապրիս... խօսքերնիս լմացածի պէս է...: Հիմա քիչ մըն ալ նշանուէրն և հարսնիքին խօսքը ընենք... մի՛ կարմրիր, սիրունիկս, ասոր առուտուր կ'ըսեն, մէկ վար մէկ վեր, կը լմացնենք: Ի՞նչ նշան տամ. օ՞ղ, մատնի՞ թէ պօռչ. ինծի հարցնես նէ՛ պօռչը գէշ չերթար, մէջն ալ պատկերս կը դնեմ, կ'ուզես նէ, բայց ինչո՞ւ չպիտի ուզես, հիմակուան կանոնը աս է, գէշ կանոն չէ. կնիկները իրենց կորսուած էրիկնին ասանկով շուտ մը կը գրտնան. աս ալ ընդունեցիր. է՛յ, սա մեր հարսնիքը ե՞րբ ընենք, նշանուած մնալը աղէկ բան չէ. գիտե՞ս ա՛, հիմակուան երիտասարդներուն դրամագլուխը 4 ամիս նշանուիլ և չորս ամսուան մէջ 5 տարուան տոկոսը առնել է: Մենք անանկ չընենք, մեզի չի վայլեր. իրարու հաւանցանք, հասկցանք մի՛ գլուխ դիւի տանք երթանք: Ապրիս, ասանկ կ'ուզեմ, մենէ երջանիկ էրիկ լինիկ չկայ. իրարմէ չենք ձանձաբանար, 5 տարի ալ, 10 տարի ալ անցնի՛ ի՞նչ սիրով սկսանք նէ՛ նոյն սիրով կը մնանք. զաւակներնիս ալ կը շատնան... մտածէ՛, ի՞նչ աստիճան հաւատարիմ ենք իրարու որ աղջիկներնիս քեզի կը նմանին, մանչերն ալ՝ ինծի: Ուրեմն քանի որ դէմքով մեզի կը նմանին՝ անուննին ալ մերինին նմանցնենք, երկու զաւակիս անունն ալ Համբարձում է... չէ աս չեղաւ. Համբարձումը շատ խորթ կ'իյնայ, ամպարցուի պէս խօսք մը. եկուր աղւոր անուն մը դնենք. դուն դիր... ես չեմ գնիր. բայց մեզի ի՞նչ, աս իրաւունքը կնքահօրն է, բայց զաւակներուս ես կը խառնուիմ, դուն քու աղջիկդ կրթէ, մանչերուս մի՛ խառնուիր... Լուսիա, մի՛ խառնուիր կ'ըսեմ, կը հասկնա՞ս, չե՞ս հնազանդիր. կարծեմ թէ կրնակդ կը քերուի. գնա՛, կորսուէ՛, բարկացած եմ, շուտ սենեակդ մօիր, աչքս չտեսնայ: Ապրի՛ս, խօսքս բռնեցիր, հիմա աւելի պիտի սիրեմ քեզ: Եկուր նայիմ, հոս եկուր, վա՛յ, խօսքս մօտիկ չե՞ս ընեք, կը հրամա-

յեմ, ահա մէյ մըն ալ կ'ըսեմ (պօռալով) Լուսիա', հոս եկո՛ւր:

Տ Ե Ս Ի Լ Ե.

Ն Ո Յ Ն Ե Ի Լ Ո Ի Ս Ի Ս.

ԼՈՒՍ. (Մսած ասեցն մեկուսի) — Ո՛հ թշուառ ութեանս, դեղագործն է եղեր: (Բարձր) Հոս եմ, պարոն:

ՀԱՄ. — Երկու ժամ է, պօռալէն կոկորդոս պատռեցաւ. ասանկ պիտի ընես նէ՛ հոս աս առուտուրէն վաղ կուգամ:

ԼՈՒՍ. — Ներեցէք, պարոն, տանը մէջ առանձին ըլլալուս, վախէս սենեակս քաշուած էի, և մինչեւ որ ձեր ո՛վ ըլլալը չստուգեցի՝ չկրցայ դուրս ելլել:

ՀԱՄ. — Խօսք տո՛ւր որ սուրիշ անգամ զիս այսպէս չպիտի բարկացնես:

ԼՈՒՍ. — Ձեմ հասկնաբ, պարոն, ե՛րբ ձեզ բարկացուցի:

ՀԱՄ. — Ի՞նչպէս չի բարկացուցիր, դուն մինակ քու աղջիկներուդ կը խառնուիս:

ԼՈՒՍ. (մեկուսի) — Ի՞նչպէս աղջիկ, ի՞նչ ըսել կ'ուզէ:

ՀԱՄ. — Ես ալ քանի որ հայր եմ գտնուեբ, իմ տղաքներուս կը խառնուիմ... պայմաննիս ալ ասանկ չէ՛ր:

ԼՈՒՍ. — Ի՞նչ կ'ըսէք, պարոն, ի՞նչպէս պայման:

ՀԱՄ. — Ի՞նչ պայման պիտի ըլլայ, քիչ մը առաջ խօսողը դուն չէի՞ր:

ԼՈՒՍ. — Ե՛ս:

ՀԱՄ. — Այո՛, դուն:

ԼՈՒՍ. — Բայց դուք հոս առանձին էիք, պարոն, և ես ալ իմ սենեակս քաշուած էի:

ՀԱՄ. — Հա, իրաւ անանկ... (Մեկուսի) Վա՛յ թշուառութեանս, խելքս անանկ մը ցնորեր է որ... (բարձր) Ներեցէք օրիորդ, առանց ձեզի հարցնելու. չորս զաւկի տէր եղեր էի:

ԼՈՒՍ. (Մեկուսի) — Գինո՛վ է, ի՞նչ է. մինակ ալ եմ:

ՀԱՄ. — Ինչ որ է, օրիորդ, նորէն կը սկսինք մեր առուտուրը:

ԼՈՒՍ. (Մեկուսի) — Առնելիքին համար ըլլալու է:

ՀԱՄ. — Մէկ վար մէկ վեր կը լմնցնենք կ'երթայ:

ԼՈՒՍ. — Իրաւունք ունիք, պարոն, առնելիք: Նիդ է, կրնաք պահանջել:

ՀԱՄ. — Բայց շուտ մը պէտք է ընենք լմնցնենք:

ԼՈՒՍ. — Աւա՛ղ պարոն, անկարելի է ատիկա:

ՀԱՄ. — Ինչո՞ւ. իմ վրաս վստահութիւն չունի՞ս:

ԼՈՒՍ. — Ի՞նչ ըսել է, առնելիքի տէր ըլլալէ ետքը, ինչո՞ւ ձեր վրայ վստահութիւն չունենամ. մինակ սա կայ որ երկու օրէ ի վեր եղբայրներս տեսած չեմ:

ՀԱՄ. — Ատ ի՞նչ խօսք է. եղբայրներդ ի՞նչ կը խառնուին մեր գործին:

ԼՈՒՍ. — Փանի որ ես վճարելու անկարող եմ. բոլոր յոյսս անոնց վրայ է:

ՀԱՄ. — Բայց դուն ի՞նչ կ'ըսես կոր, ի՞նչպէս վճարում, ի՞նչպէս յոյս:

ԼՈՒՍ. — Միթէ ձեզի 700 դահեկան պարտք չունի՞ս:

ՀԱՄ. — Հա՛, դեղերուն ստակը:

ԼՈՒՍ. — Հապա ձեր ըսածը ո՞րն է:

ՀԱՄ. — Իմ ըսածս... իմ ըսածս սա է որ, ես, ես քեզ... (Մեկուսի) Ձէ, շատ առաջ երթալու չէ, (Բարձր) իմ ըսածս կամ ըսելիքս սա է որ...

ԼՈՒՍ. — Եթէ հաշիւնիդ կարգադրելէ ետքը առնուած դեղեր կան, ատոր ըսելիք չունիմ:

ՀԱՄ. — Ձէ՛, ատիկա չէ՛, ա՛խ, օրիորդ:

ԼՈՒՍ. — Ուրեմն ի՞նչ է:

ՀԱՄ. (Մեկուսի) — Ոհ, ընտո՛ր խօսք բա-

նամ, դժուարը աս է. (բարձր) իմ ըսելիքս սա է որ...

ԼՈՒՍ. — Կ'աղաչեմ, չուտ ըսէք:

ՀԱՄ. (Մեկուսի) — Ա՛խ, սա իմ գետինն անցնե-
լիք բնաւորութեանս ի՞նչ ըսեմ, կնկան մը հետ մի-
նակ մնացի՞ մի, ըսելիքս կը մոռնամ:

ԼՈՒՍ. — Արդեօք ցաւալի՞ բան մըն է ըսելիք-
նիդ որ այսչափ կը քաշուիք:

ՀԱՄ. — Ձէ, օրիորդ, չէ՛, ընդհակառակն՝ ու-
րախալի է, բայց սա կայ որ... ի՞նչպէս ըսեմ, ո՞ւրկէ
սկսիմ:

ԼՈՒՍ. — Ո՛հ, պարոն, կ'երեւի թէ դուք ինձմէ
բան կը պահէք. ի սէր Աստուծոյ կ'աղաչեմ, ըսէ՛ք,
արդեօք գէշ բա՛ն մը պատահեցաւ:

ՀԱՄ. — Պատահեցա՞ւ, այո՛, գետինն անցնելիք
թշուառականները...

ԼՈՒՍ. — Եղբայրներուս համա՞ր կ'ըսէք:

ՀԱՄ. — Ձէ՛, սա Բարեկենդանի խենթերուն հա-
մար կ'ըսեմ որոնք քիչ մնաց զիս պիտի խենթեցնէին:

ԼՈՒՍ. — Բայց ես եղբայրներս կը հարցնեմ:

ՀԱՄ. — Թող տուր, հոգիդ կը սիրես. անոնք ալ
իշու պէս գինեւունը նստեր, փողոցի տղոց ինձի ը-
րածնուն վրայ քա՛հ քա՛հ կը խնդան կոր:

ԼՈՒՍ. — Գիտեմ, չորսն ալ անհոգ մարդիկ են.
զիս այսպէս մինակ երեսի վրայ ձգած՝ իրենց ուրա-
խութեանը կը նային:

ՀԱՄ. — Բայց վերջապէս ի՞նչ կրցան ընել ինձի,
քիչ մը տգեղցուցին. այսչափ. ասիկա քեզի վրաս մը
չունի՞ ես:

ԼՈՒՍ. — Ի՞նչ կրնամ ըսել, պա՛րոն:

ՀԱՄ. — Հիմա բաւական է որ դուք զիս կը
սի... (չե, դեռ ասեմ չե.) բայց օրիորդ, ինչո՞ւ կե-
ցեր էք... նստինք նէ՛ գէշ չըլլար:

ԼՈՒՍ. — Դուք ձեր հանգիստը նայեցէք, պա-
րոն:

ՀԱՄ. — Ի՞նչ ըսել է, նստեցէ՛ք. ասանկ փափուկ

խնդիր մը ոտքի վրայ կեցած՝ չենք կրնար լմնցնել:

ԼՈՒՍ. — Բայց, պարոն, ներեցէք որ ձեզի ըսեմ
թէ տանը մէջ մինակ էմ. հետեւաբար դրացիները ձեր
հոս մտնելը տեսնելով, զիս չարաչար կը բամբասեն:

ՀԱՄ. — Ա՛, այդ մասին անհոգ եղէք, եթէ իմ
դիտաւորութիւնս ձեզի իմացնեմ, դուք պիտի ստիպէք
որ նստիմ:

ԼՈՒՍ. — Ինչ որ ալ ըլլայ ձեր դիտաւորութիւնը,
պարոն, թէ բարի և թէ չար՝ չեմ կրնար բան մը
ընել, մինչեւ որ եղբայրներս չտեսնեմ:

ՀԱՄ. — Սակայն իմ դիտաւորութիւնս եղբայր-
ներուդ չի վերաբերիր, մինակ քեզի համար է:

ԼՈՒՍ. — Ի՞նչ կրնայ ըլլալ ուրեմն, ըսէ՛ք:

ՀԱՄ. — Բանը ատ ըսելն է:

ԼՈՒՍ. — Ինձի՞ կը վերաբերի:

ՀԱՄ. — Հապա՛. մի միայն քեզի, մի միայն
իմ... (Մեկուսի) եկուր ըսէ՛ նայինք:

ԼՈՒՍ. — Ձարմանալի բան, ի՞նչ կ'ըլլաք:

ՀԱՄ. — Ի՞նչ ըլլալ կը հարցնես... չառ բաներ
կ'ըլլամ կոր... չառ բաներ... բայց ըսուելու բաներ
չեն որ, ասոր հետ մեկտեղ չպիտի ըսեմ չէ՛, մինակ,
ատենին կը սպասեմ կոր:

ԼՈՒՍ. (Մեկուսի) Ի՞նչ ըսել կ'ուզէ:

ՀԱՄ. — Սակայն, կեցի՛ր, ի՞նչ ըսելիքս դուն
աղէկ գիտես. գոնէ դուն սկսէ որ մնացածն ալ ես
ըսեմ լմնայ:

ԼՈՒՍ. — Եթէ ստակին համար է...

ՀԱՄ. — Հիմա թող այդ ստակին խօսքը, ետքը
կը խօսինք, միւսին նայինք:

ԼՈՒՍ. — Ո՞ր միւսը:

ՀԱՄ. — Միւսը... բուն խնդիրը:

ԼՈՒՍ. — Ուրիշ ի՞նչ խնդիր կայ որ...

ՀԱՄ. — Ա՛խ, չուսիա, դուն աղէկ պիտես որ
ես քեզ...:

ԼՈՒՍ. — Է՛յ...

ՀԱՄ. — Է՛յ, է՛յ, եթէ ինծի չօգնես՝ ի՞նչպէս ըսեմ:

ԼՈՒՍ. — Լնացուր....:

ՀԱՄ. — Կը....:

ԼՈՒՍ. — Կը....:

ՀԱՄ. — (Թշուառական բառ, կարծես թէ ներսէս կը քաշեն կոր... օ՛ն համարձակութիւն. երկու վանկ մնաց...) Կը....

ԼՈՒՍ. — Կը բանտարկուի՞ք, ըսել կ'ուզէք:

ՀԱՄ. — Ա՛խ, չէ՛ չէ՛... ատ չէ՛:

ԼՈՒՍ. — Հապա ի՞նչ է:

ՀԱՄ. — Մտքինս է, մտքինս:

ԼՈՒՍ. — Մտքինդ ի՞նչ է:

ՀԱՄ. — Երկու վանկով բառ մը, կը սի... (հա՛ համբարձում քեզ տեսնեմ):

ԼՈՒՍ. — (Մեկուսի) Հիմա՛ կը հասկնամ իր միտքը:

ՀԱՄ. — Կ'ըսեն թէ երբ որ մարդ մէկու մը առջարկութիւն մը ընելէ կը քաշուի, թող 1 էն մինչեւ 10 համբէ և 10 երորդին ըստ որ ուժը ժողովելով՝ ըսելիքը բռնէ:

ԼՈՒՍ. — Չպիտի՞ ըսէք, պարոն:

ՀԱՄ. — Կեցէք, օրիորդ... հիմա, (խերն անիծեմ, կ'ըսեմ կ'երթայ) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, տա... ը՛րհ, պիտի ըլլայ, բայց ասանկով գործ չի լինար... ի՞նչ պիտի ըլլայ... ա՛լ աս անգամ պիտի ըսեմ... օրիորդ ես քեզ կը սի... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, կը սի... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, (Դուքեմ nsfի ձայներ):

ԼՈՒՍ. — Ա՛հ, Տէր Աստուած, ոտքի ձայներ կան... հիմա ի՞նչ պիտի ընենք, պարոն:

ՀԱՄ. — 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. 8, (Դուքեմ լալու ձայն):

ԼՈՒՍ. — Օ՛ն օ՛ն, չուտ... դուրս ելէք... եղբորս ձայնն է... եթէ ինծի հետ առանձին տեսնէք (նեքեմ միտք լալու ձայն):

ՀԱՄ. — Սակայն օրիորդ, ես քեզ կը... կը...

ԼՈՒՍ. — Կ'աղաչեմ...

ՀԱՄ. — Բայց ես...

ԼՈՒՍ. — Մեր երկուքին մահուանը պատճառ ըլլալ կ'ուզես, չո՛ւտ, սա սենսակը մտի՛ր ու պատեհ առիթ մը գտնելով՝ ինքզինքդ դռնէն դուրս նետէ: (Համբարձում կը սի... կը սի... ըսելով կ'երթայ սենսակը):

Տ Ե Ս Ի Լ Զ.

ԼՈՒՍԻՍ. և ՅԱԿՈԲ, (որ գիցով է ու լալով կը մտնէ)

ՅԱԿ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ, հի՛ւ... խեղճ մայրիկ կըս... որչափ լամ՝ տեղն է, ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ, հի՛ւ:

ԼՈՒՍ. — Յակոբ, մխրթարուէ, սիրելի եղբայրս, լալէն ի՞նչ օգուտ, Աստուծոյ կամքը աս է եղբի:

ՅԱԿ. — Ի՞նչպէս չլամ, ա՛խ, լուսանոգիին մեռնելէն ի վեր բերնի համով գինի մը խմած չունիմ. ստակ չունենալու համար՝ խանութին մէջ որչափ գէշ խմելիքներ կայ նէ՛ գինեպանը ինծի կը քէ կոր:

ԼՈՒՍ. — Հիմա պէտք է որ մենք մեր տանը գործերը կարգադրենք... ասանկով մեր վիճակը ի՞նչ պիտի ըլլայ:

ՅԱԿ. — Առաջ ստակը ձեռքս՝ ուզած տակառէս քաշել կուտայի, խեղճ մայրիկս մեռաւ, ստակս ալ հատաւ, բերնիս համն ալ փախաւ... Լուսիս, դուն եղիբ իմ տեղս ու մի՛ լար նայիմ:

ԼՈՒՍ. — Ա՛հ, Յակոբ, ես քենէ աւելի մեծ պատճառներ ունիմ լալու, երկու օրէ ի վեր անօթի ծառաւ, պարտատէրներուն հայհոյութիւնները մտիկ ընելու դատապարտուած եմ, այսօր ալ դեղագործը եկաւ, իրեն 270 դրուշ պարտք ունիւք:

ՅԱԿ. — 270 դրուշ, ամէնը ա՛յդչափ է... ինչ որ է, մէկ ամսուան մէջ առնուած դեղերու համար 270 դրուշը շատ չէ, սակայն բանը վճարելն է. ես կուտ մը չունիմ... գործ ալ չունիմ:

ՀՈՒՍ. — Ուրեմն ի՞նչ պիտի ընենք, առնելիքին տէրը խօսք չի հասկնար, պիտի պօռայ կանչէ:

ՅԱԿ. — Ինչո՞ւ պիտի պօռայ... Թող առնելիքը առնէ:

ՀՈՒՍ. — Աղէկ, բայց ե՞րբ պիտի վճարուի:

ՅԱԿ. — Ե՞րբը ինչ պիտի ընէ, առնելիքին մինակ խօսքը կ'անցնի:

ՀՈՒՍ. — Այսօր չվճարուի նէ՛ շատ բաներ կրնայ ընել մեզի:

ՅԱԿ. — Կ'ընէ ա՛:

ՀՈՒՍ. — Չըլլա՛յ որ դուրս ելլես, գան նէ՛ դուն խօսք հասկցուր. ես իրենց երեւնալու կ'ամչնամ:

ՅԱԿ. — Է՛յ, դուն գործիդ գնա՛, եկողին ես խօսք կը հասկցնեմ:

ՀՈՒՍ. (Մեկուսի) — Թող դեղագործն ալ հիմա առնելիքը պահանջէ (սեմեակը կ'երթայ):

Տ Ե Ս Ի Լ Է.

Յ Ա Կ Ո Ր մինակ

ՅԱԿ. — (Կը նստի եւ գրպանէն գինիի շիւ մը հանելով) Ե՛լ նայինք, գործը քեզի մնաց. առնելիքն ներսն պատասխանատուն ալ դուն ես՝ վճարողն ալ, ինծի լոյս ե խորհուրդ տուր, (կը խմէ) ի՞նչ սքանչելի գինի... Է՛հ, աշխարհք ասանկ է... ամէն բան մը տաճեա նէ՛ չի դար ելլեր... 270 դրուչ պարտք ունինք, հարկաւ օր մը կը վճարենք. (կը խմէ) այսօրպիտի վըճարուի եղեր, ուսկի՛ց, ո՞ր կողմէն ստակ պիտի գայ, մէյ մը տետրակը նայինք. (գրպանէն տետրակ մը կը հանէ) գուցէ, չիլտեմ ա՛, տեղէ մը առնելիք ունեցած ու մոռցած կ'ըլլամ, (կարդալով) Եօրկիին 26, աս պարտք է. 2 քարին 7, աս ալ պարտք. Մարկոսին՝ աս վըճարուած ըսել է, տուած ամուսին կէսէն աւելին քար էր. վարը դրած է, Թող գայ ետ առնէ... աս ի՞նչ է, 104, մեծկակ բան մըն է հա՛, ննջեցեալի թաղման

ծախքը, աս պարտքը ազգին կ'իյնայ. աս ի՞նչ է, Տիմիթրի 33, գնա բանդ, ստակ մը չեմ տար, տուած գինիդ քացախի պէս բան մըն էր... ուրի՛շ, ուրի՛շ, ի՞նչ ըսել է, այսչափ պարտք ունեցողը առնելիք չը պիտի՞ ունենայ... մոռցած չըլլա՛մ գրելու... կրնայ ըլլալ... մտածելու է... զարմանալի՛ բան, մոռցեր եմ. այսօր դեղագործը ստակ կ'ուզէ, վճարելու է, բայց ինչո՞վ... հա՛, գտայ, խելքս ո՞ւր է գացեր, լուսա-հոգի մայրիկս սնտուկ մը ձգած է, հարկաւ մէջը չատ մը թանկագին բաներ ըլլալու են. այո՛, այո՛, կ'ըստի կնիկ մըն էր. գուցէ մէջը տոպրակով ստակ պահած ըլլայ. կասկածս աւելորդ է, մարդ վրայ չեկած սա սնտուկին հետ առանձին տեսութիւն մը ընեմ. բայց եթէ միւս եղբայրներս վրայ գա՛ն, է՛հ, հոգս, կ'ըսեմ թէ մօրս սնտուկը կարօտցեր էի՝ տեսնելու գացի, իսկ եթէ կըպուած է, է՛հ, անպատճառ բանալու եմ... Օ՛հ ուրեմն, քաջալերութիւն, դեղագործը ստակը առաւ, ա՛լ պարտքէ ազատեցանք: (Գլխորելով սեմեակը երթալու միջոցին հետեւեալը կ'երգէ).

Երկու հարիւր եօթանասուն

Ղուռ պարսէն ի՞նչ կ'ելլայ,

Վաղն առաւօտ քող գայ մութուն,

Առնելիքն առնէ երթայ:

Կեցցե՛ գինին ու գինեպան, որ մեր միսքը կը բանան,
Կեցցե՛ն ապրին ասանկ մայրեր որ մեզ ժառանգ կը ձգեն:

Տ Ե Ս Ի Լ Ը.

ԿԱՐԱՊԵՏ (եփք) ՅԱԿՈՐ

ԿԱՐ. — Մարդ չկայ... առիթը ձեռքէ չփախց-
նենք. սա սնտուկին հետ առանձին տեսութիւն ընե-
լու յարմար ատենը հիմա է, եթէ այսօր կալօն մը
օղիին ստակը չվճարեմ, յաւիտեանս յաւիտենից բերա-
նըս օղի մտնելիք չունի. օ՛հ, ամապարենք, Լուսիան

քնացած ըլլալու է, բայց եթէ արթուն է՝ կեցիր, անգամ մը փորձենք, ա՛հ, հի՛ւ, խեղճ մայրիկս, ա՛խ, վա՛խ, հի՛ւ:

ՅԱԿ. — (Դռնեն, մեկուսի) — Վա՛յ, թշուառական, տեսա՞ր մի հիմա բռնուեցանք:

ԿԱՐ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ. (չորս կողմը կը նայի) ձայն չելաւ, (կուսիային դրանք առջեւ կ'երթայ) ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ:

ՅԱԿ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ, հի՛ւ,

ԿԱՐ. — (Վախնալով) Ա՛յ, ա՛յ, ա՛յ:

ՅԱԿ. — (Կը խնդայ) Հա՛, հա՛, հա՛:

ԿԱՐ. — Վա՛յ, դո՞ւն Յակոբ:

ՅԱԿ. — Այո՛ կարապետ, ես եմ. (Մեկուսի) վա՛խէս՝ խմածս ջուր կարեցաւ:

ԿԱՐ. — Ի՞նչ ընելու համար մտեր էիր հոն:

ՅԱԿ. — Լալու համար, (Մեկուսի) արդեօք տեսա՞ւ կ'ըսես:

ԿԱՐ. — Ո՛հ, այո՛, այո՛, ես ալ լալու համար հոն պիտի մտնէի:

ՅԱԿ. — (Վա՛յ թշուառական, կ'երեւայ թէ գործը գիտէ.) Է՛հ ի՞նչ ընենք կարապետ, ա՛լ մեզի մխիթա՛րութիւն չկայ, եկուր քիչ մը դուրս ելլանք: (Իննի մը կը սնկի)

ԿԱՐ. — Չէ, չէ, կ'ուզես նէ դուն ել, առանձին մնալ կ'ուզեմ: (Օղի մը կը սնկի):

ՅԱԿ. (Մեկուսի) — Ասիկա հոս ձգելը գործիս չի դար:

ԿԱՐ. (Նոյնպէս) — Կերպով մը ասիկա ճամբելու է:

ՅԱԿ. — Է՛ կարապետ, ասանկ հէ՞ (կուլայ):

ԿԱՐ. (Կուլայ) — Ասանկ հէ՞, (Մեկուսի) Աղէկ ա՛, սենեակին մէջ ի՞նչ բան ունէր:

ՅԱԿ. (Մեկուսի) — Ան չէ ես, սուտը առանձին սենեակ մտնել ուզելը ի՞նչ մտքով էր:

ԿԱՐ. — Լռէ՛, Յակոբ, ա՛լ մխիթարուէ, լալէն

օգուտ չեղեր... մեղք ենք, գէշ կ'ըլլայ (երթալու միտք չունի):

ՅԱԿ. — Եղբայր, աս մխիթարուելի՞ք բան է, աշխարհիս երեսը որք, անտէրուն չմնացինք. (մեկուսի) կ'երեւի թէ մինչեւ իրիկուն հոս է:

ԿԱՐ. — Արդեօք կրնա՞մ հարցնել թէ ինչո՞ւ սենեակին մէջ մտեր էիր...

ՅԱԿ. — Հա... բան... լալու համար, չըսի՞ մի ես:

ԿԱՐ. — Այո՛ բայց կրնայիր հոս ալ լալ:

ՅԱԿ. — Սակայն... վասն զի, մօրս սնտուկը կարօտցեր էի, չատն ալ անոր համար էր:

ԿԱՐ. — Սնտուկը... հա՛, հա՛, հա՛, սնտուկը, հէ՞:

ՅԱԿ. — Է՛հ, այո՛... սնտուկը:

ԿԱՐ. — Է՛, ի՞նչպէս, կարօտդ առի՞ր:

ՅԱԿ. — Սա կայ որ... ճշմարիտ կ'ըսեմ, բան... կը...:

ԿԱՐ. — Լռէ՛, ես ալ ընկեր եմ:

ՅԱԿ. — Ի՞նչ բանի:

ԿԱՐ. — Մէջի ոսկրի տուրակին:

ՅԱԿ. — Իրա՞ւ կ'ըսես. մէջը տուրակ կա՞յ հէ, ըսել է որ ինչ տուրակ մէջ մը եկեր փնտտուկեր ես:

ԿԱՐ. — Չէ, բայց աղէկ գիտեմ որ կայ. լուսա-հոգին թէպէտեւ մեզի ստակ տուած տետեր տանա կարապետները կը ծախեմ կոր կ'ըսէր, սակայն իրաւ ըլլալու չէ. իր կծծիութենէն կը դուշակեմ որ 1 տուրակ ոսկրի և ուրիշ զանազան ծախարակին բաներ պա-հած է այդ սնտուկին մէջ:

ՅԱԿ. — Անանկ է նէ՛ ընկեր ենք:

ԿԱՐ. — Արծաթեղէնները քեզի, ոսկին ինծի:

ՅԱԿ. — Չէ, ոսկին ինծի, արծաթեղէնները՝ քեզի:

ԿԱՐ. — Չըլլար:

ՅԱԿ. — Անանկ է հէ՛ ընկեր ենք:

ԿԱՐ. — Բայց այն ժամանակ ժառանգը ծիւղած-նելով՝ կը պարտաւորուինք ծիւղ մեկը առնել:

A 57144

ՅԱԿ. — Է՛հ, եթէ արծաթեղէնները տոպրակ մը
սեղիին հաւասար են, կ'ընդունիմ:

ԿԱՐ. — Օ՛ն ուրեմն, երթանք:

ՅԱԿ. — Բայց եթէ միւսները վրայ գան:

ԿԱՐ. — Անհոգ եղիր, ես կարկտան մը կը փակց-
նեմ:

ՅԱԿ. — Կեցցե՛ս... ուրեմն չուշանանք:

(Յակոբ՝ գիմին, Կարապետ ալ օղին սնկելով կ'երգեն)

Վարպետ մարդիկ միտ կը շահին

Երբ խորհուրդ մը յղանան,

Բայց պէտք է որ իրենց գաղտնին

Ուրիշ մեկուն ալ բանան:

Կեցցե՛ն գիմին, օղին եւ գինեպան, որ մեր միտքը կը սրեն,

Կեցցե՛ն ապրին ասանկ մայրեր, որ մեզ ժառանգ են ձգեր:

(Մեկնին)

Տ Ե Ս Ի Լ Թ.

ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՒ ՊԵՏՐՈՍ

ՄԱՆ. — Պետրո՛ս, վա՛րը աղէկ նայեցա՛ր:

ՊԵՏ. — Նայեցայ, մարդ չկայ...:

ՄԱՆ. — Լուսիան քնացած ըլլալու է. կամաց
քալէ որ չարթննայ...

ՊԵՏ. — Մէկ մըն ալ սնտուկին սենեակը նայի՞նք:

ՄԱՆ. — Մի աճապարեր, եթէ հոն ըլլան՝ ի՞նչ
մտքով սենեակը մանկելիս կը հասկցուի:

ՊԵՏ. — Հոնք թէ հոն չեն, ի՞նչ պիտի ընենք:

ՄԱՆ. — Ընելիքնիս սա պիտի ըլլայ որ սնտու-
կին մէջէն մեր երկուքին համար քիչ մը բան կը
վերցնենք, մնացածէն ալ մէյ մէկ մաս առնելով՝
գուրսը բրած պարտքերնիս կը մաքրենք:

ՊԵՏ. — Աղէկ բո՛ր, բայց եթէ հոն ըլլան...:

ՄԱՆ. — Է՛հ, այն ատեն սուտ մը չի նկելով զա-
նոնք կը ճամբենք և գործերնուս կը նայինք:

ՊԵՏ. — Խելքիդ պտուկը սիրեմ, ըսածդ աղէկ է:

ՄԱՆ. — Հիմա ետեւէս եկուր:

ՊԵՏ. — Ընկեր ենք, հա՛:

ՄԱՆ. — Այո՛, այո՛, կէսուակէս. բայց կամաց
քալէ (գոնեն ցերս կը ցայի), վա՛յ, առ ի՞նչ է. արդ-
եօք աչքերս սխա՞լ կը տեսնեն կոր, Պե՛տրոս, եկո՛ւր
դուն ալ նայէ. սա երկու մարդիկը Յակոբն ու Կա-
րապետը չե՛ն:

ՊԵՏ. — Իրա՞ւ կ'ըսես, նայիմ. (Բանալիին ծա-
կեն ցայելով) անոնք են, սնտուկը բանալու կ'աշխա-
խատին կոր. վա՛յ թշուառական գողեր վա՛յ. անոնք
մենէ կանուխ արթնցեր են:

ՄԱՆ. — Հիմա ի՞նչ պիտի ընենք, կեցիր, հա՛
միտքս բան մը եկաւ, շո՛ւտ, պօռա՛, կանչուռե՛,
դրացիներ՝ օգնութեան հասէք, դող կայ:

ՊԵՏ. — Գող կայ, կրա՛կ կայ, դրացիներ՝, օգ-
նութեան հասէք:

Տ Ե Ս Ի Լ Թ.

ՆՈՅՆՔ, ՅԱԿՈԲ ԵՒ ԿԱՐԱՊԵՏ

ՅԱԿ. — Ի՞նչ կայ, ի՞նչ կայ:

ԿԱՐ. — Ինչո՞ւ կը պօռաք:

ՄԱՆ. — Վա՛յ, դո՛ւք էք եղեր:

ՊԵՏ. — Գող կարծեցի՛ք ձեզ:

ԿԱՐ. — Չէ, գող չենք. մենք ենք:

ՅԱԿ. (Յաճեն, Կարապետին) — Կարապետ, բանա-
բուսաւ. կարկտանը փակցո՛ւր, պիտի յայտնուի:

ԿԱՐ. — Բայց չէ՛իք զիտեր որ մենք հոռ ենք:

ՄԱՆ. — Ա՛հ չէ, ի՞նչ գիտնանք:

ՊԵՏ. (Մանուկին) — Սըկէ ճամբելուն մէկ ճարը:

ՄԱՆ. (Յաճեն Պետրոսին) — Համբերէ՛, (բարձր)

բայց ի՞նչ կ'ընէիք այդ սենեակին մէջ:

ԿԱՐ. — Բան, լալու համար մտանք, կսկիծնուս՝

ո՛ւր երթալնիս չէինք գիտեր կոր, խեղճ լուսահոգին
միտքերնիս ինկաւ. ա՛հ, հի՛ւ:

ՊԵՏ. (Մեկուսի) — Վա՛յ ստախօսներ, վա՛յ:

ՅԱԿ. (Մեկուսի) — Վա՛յ սատանորդի վայ, աս
կարկառանք գէշ չգնաց:

ՄԱՆ. — Սակայն, սնտուկին սենեակը ի՞նչ բան
ունէիք:

ԿԱՐ. (Մեկուսի) — Վա՛յ, տեսեր են, (բարձր)

Ա՛հ, մի՛ հարցներ, Մանուկ, ան մի՛ հարցներ:

ՅԱԿ. — Ան կողմը գոցէ՛:

ՊԵՏ. — Սա սնտուկին քովիկը...:

ԿԱՐ. — Մի՛ հարցներ, լռէ՛:

ՄԱՆ. — Բայց ի՞նչպէս երկուքնիդ ալ ծուռնկ չո՛ւ
քած ձեռքերնիդ սնտուկին վրայ դրած...:

ԿԱՐ. — Յայտնի բան է, կ'աղօթէինք կոր...:

ՄԱՆ. — Բայց սնտուկը բանալ կ'աշխատէիք կ'որ...:

ՅԱԿ. — Ան կողմն ալ գոցէ:

ՊԵՏ. — Ի՞նչ ըսել է ան կողմը գոցէ, աս կողմը
գոցէ:

ՄԱՆ. (Կամաց, Պետրոսին) — Լռէ՛, գործը պիտի
աւրես, (բարձր) կը հաւատամ, Կարապետ, բայց եկած
եմ քեզի բարբի լուր մը տալու:

ԿԱՐ. — Ի՞նչ լուր:

ՄԱՆ. — Նշանը զիս տեսնելով ապապրեց որ
այս ինչ գինեատունը իրեն սպասէք. շահաւոր առուս
տուրի մը քեզ ընկեր պիտի ընէ, Յակոբը գործով մը
ազաւակ պիտի լրկէ. ես այնչափ աղաչեցի որ այս
գործին իս ալ ընկեր ընէ, «չըլլար», բաւ. մինակ
երկուքնիդ իրեն շատ ծառայութիւններ ըրած ըլլալ-
նուդ՝ ձեզ վարձատրել կ'ուզէ:

ԿԱՐ. — (Մեկուսի) — Վա՛յ խաբեբայ, մեզ ճամ-
բել կ'ուզէ:

ՅԱԿ. — (Կամաց մը Կարապետին) — Ի՞նչ կ'ըսես
Կարապետ, ուշանալու չգար, վերջը ասանկ բախտ
մը ձեռքէ կը փախցնենք:

ԿԱՐ. — Ծօ՛ ապուշ, միտքերնին մեզ ճամբու
դնել, սնտուկը թալլել է:

ՅԱԿ. — Ի՞նչ կ'ըսես, անանկ է նէ չենք երթար:
(Այս միջոցին Մանուկ եւ Պետրոս խնդալով կը խօսին)

ԿԱՐ. — Ընդհակառակը, երթալ ձեռացնելով՝ վա-
րը պահուրտինք, նայինք ի՞նչ պիտի ընեն:

ՅԱԿ. — Աղէկ ըսիր:

ԿԱՐ. — Է՛հ Մանուկ, մենք կ'երթանք կոր,
գործերնիս յաջողի նէ՝ ձեզ ալ չենք մոռնար:

ՄԱՆ. — Երթաք բարով. (լալով) ա՛հ, խեղճ
լուսահոգի. (իւրառու կը փաքքուին) ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ,
(մեկուսի) կ'երթան կոր, վա՛յ ապուշներ վա՛յ:

ՊԵՏ. — Գացէք, գացէք, մի՛ ուշանաք: (Կարա-
պետ եւ Յակոբ կը մեկնին խորհն):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԱ.

ՊԵՏՐՐՍ ԵՒ ՄԱՆՈՒԷԼ

ՄԱՆ. — Է՛հ, Պետրոս, տունը մեզի մնաց, հիմա
ընելիքնիս մտածենք. սնտուկէն ինչ որ ելլայ՝ կէսը
քեզի, կէսը ինծի:

ՊԵՏ. — Ո՛վ գիտէ մէջը ի՞նչ ծանր բաներ կան:

ՄԱՆ. — Մի՛ հարցներ, ծրարներով հնդկական
շալե՛ր մի կ'ըսես, ոսկի աշտանակներ, ոսկեհուռ
չրջազգեստներ, աղամանդակուռ մատանիներ, ներ,
ներ, ներ, ալ ի՞նչ բաներ, որոնց մէկ կտորը
բաւական է մեզ ամբողջ տարի մը ապրեցնելու:

ՊԵՏ. — Աճապարենք, չելլան նորէն վրայ հաս-
նին:

ՄԱՆ. — Սա պատուհանէն նայէ, գացի՞ն մի:

ՊԵՏ. — (Նայելով) — Օհօ՛, գագեր, թռեր են.
խեղճ ապուշներ, ի՞նչպէս ալ հաւատացին:

ՄԱՆ. — Ալ կրնանք հանգիստ սրտով սենեակը
մտնել. սնտուկին բանալին քօ՛վդ է:

ՊԵՏ. — Ձէ, Լուսիային քովն է. արթնցնե՛մ:

ՄԱՆ. — Ի՞նչ կ'ըսես, ետքը անոր ալ բաժին մը
հանելու է:

ՊԵՏ. — Հապա ի՞նչ ընենք:

ՄԱՆ. — Կը կոտորենք:

ՊԵՏ. — Է՛, աղմուկէն Լուսիա արթննայ նէ...:

ՄԱՆ. — Այն ատեն ուզենք չուզենք, մաս մըն ալ իրեն կը հանենք: Քալէ՛քալէ՛ (Նայելով), ա՛լ վառ խու բան չկայ. (Սնուկիմ սենեակը կը մտնեն):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԲ.

ԿԱՐԱՊԵՏ, ՅԱԿՈԲ, (կամաց քալելով)

ԿԱՐ. — Կամաց քալէ:

ՅԱԿ. — Կարծեմ, թշուառականները սնտուկին սենեակը մտեր են:

ԿԱՐ. — Մեզի պէս անոնք ալ սնտուկին վրայ լալու գացեր են:

ՅԱԿ. — Հիմա ի՞նչ պիտի ընենք:

ԿԱՐ. — Ինչ որ անոնք մեզի ըրին:

ՅԱԿ. — Ետքը՞:

ԿԱՐ. — Անոնք ալ ընկեր պիտի ընենք:

ՅԱԿ. — Է՛, ընկեր ըլլան նէ՝ անդին ո՞վ կը մընայ:

ԿԱՐ. — Լուսիան մոռցա՞ր. գոնէ անոր ինկած բաժինը չորսի կը բաժնենք:

ՅԱԿ. — Բայց աճապարենք, նայէ՛, սնտուկը բանալ կ'աշխատին կոր:

ԿԱՐ. — Օ՛, այդչափ ղիւրին չէ բանալը, մենք այնչափ աշխատեցանք, չկրցինք բանալ:

ՅԱԿ. — Աղէկ, բայց կոտորեն ու մէջէն անգին մատնի մը առնեն նէ՝ անոնց հերիք է:

ԿԱՐ. — Անանկ է նէ պոռչաւորը կոխենք. է՛, է՛, է՛, ո՞վ է ան, ո՞վ է, դո՛ւրս:

ՅԱԿ. — Դուրս ելէք, գողեր աւազակներ, անձնատուր եղէք:

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԳ.

ՆՈՅՆՔ, ՄԱՆՈՒԷԼ ԵՒ ՊԵՏՐՈՍ (Լալով կոգան)

ՄԱՆ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ,

ՊԵՏ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ:

ՅԱԿ. — Ան կողմը գոցէ՛ հէ՞...:

ՄԱՆ. — Թողութիւն, Կարապետ, թողութիւն:

ՊԵՏ. — Աստուած թողութիւն շնորհեցէ:

ՅԱԿ. — Շնորհեցէ շնորհեցէ, բայց սնտուկին կէսն ալ մեզի պարգեւեցէ:

ՄԱՆ. — Սնտուկը՛:

ՊԵՏ. — Սնտուկը

ԿԱՐ. — Հա՛ սնտուկը, ոտք՝ ելէք, ընկերաբար մէջերնիս բաժնենք, մարդու բան չըսենք:

ՅԱԿ. — Ուրեմն մտնենք սենեակը և բերենք: (Երգ)

Օն անգր մտնեմ,
Սնուկիմիս բերեմ,
Ժառանգիմս բաժնեմ,
Բերանիս սրբեմ:
Բայց կամաց ընեմ,
Որ չեղանք կոտորեմ,
Ու Լուսիան արքայցնեմ:

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԴ.

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ՂՈՒԿԱՍ (Լալով կը մտնեն)

ՂՈՒԿ. — Ա՛հ, հի՛ւ, հի՛ւ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Աս ո՞վ է:

ՂՈՒԿ. — Խեղճ աղգականներս, իրաւ է որ աս մենքս ալ միութարութեան կարօտ ենք: Աստուած իր հոգուն հանգիստ պարգեւեցէ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Աղգական մը. աս ուսկի՞ց ելաւ:

ՂՈՒԿ. — Իրաւ որ այս աշխարհս ունայնութիւն է. այսինքն մարդիկ մեռնելու համար կը ծնին, բայց միեթարուելու ենք, մտածելով թէ մեր նախնիքը եթէ չմեռնէին, մենք երբեք չպիտի ծնէինք:

ԱՄԵՆՔԸ. — Այո՛, պարոն, այո՛, բայց ո՞վ էք դուք:

ՂՈՒԿ. — Լուսահոգին շատ աղէկ կը ճանչնար զիս, եթէ մեռած չլլար:

ՅԱԿ. — Բարեկամ մըն ես:

ԿԱՐ. — Դրացի՞ մըն ես:

ՄԱՆ. — Պահանջատէ՞ր մըն ես:

ՊԵՏ. — Պարտատէ՞ր մըն ես:

ՂՈՒԿ. — Աւա՛ղ, ձեր քսածներուն և ոչ մէկն եմ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ո՞վ ես ուրեմն:

ՂՈՒԿ. — Ո՛հ, թողէք զիս որ քիչ մը լուսահոգիին յիշատակը ողբամ, ի՞նչ պարկեշտ և առաքինի կին մըն էր, շատ բարեսիրտ, աշխատասէր, խոնարհ, խնայող, ուստի այսչափ բարեմասնութիւններով օժտեալ կին մը հարկաւ ժառանգ ալ պիտի ունենայ:

ԱՄԵՆՔԸ. (Մեկուսի) — Ժառանգ:

ՂՈՒԿ. — Իմ ծնունդս գաղտնիք մըն է, որ լուսահոգիէն և իմ վախճանեալ հօրմէս զատ ուրիշ մէկը չի գիտեր, և Նայրս իր մահուան անկողնոյն քով զիս կանչել տալով երդում ընել տուաւ ինձ որ մօրս կուսական գաղտնիքը մէկու մը չյայտնեմ. ես անոր խօսքը բռնեցի, մինչև վերջն ալ պիտի պահեմ ու հետս գերեզման պիտի տանիմ:

ՊԵՏ. — (Կամաց՝ Կարապետին) — Կարապետ, վախճամ աղագան պիտի ելլենք, ես այս պատմութենէն կը վախճամ կոր:

ՂՈՒԿ. — Ուստի կ'աղաչեմ, իմ ո՞վ ըլլալս հարցընելու հարկ չկայ. սա միայն կ'ըսեմ որ ես ալ այդ ժառանգին ժառանգորդներէն մէկն եմ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ժառանգորդը՛ ը՛ ը՛ ը՛:

ԿԱՐ. — Դուն ասոր ի՞նչ կ'ըսես, Յակոբ:

ՅԱԿ. — Ի՞նչ պիտի ըսեմ, անտուկը կէսուակէս

ըրած ատեննիս վախճամ 6 ի պիտի բաժնուի:

ՂՈՒԿ. — Սակայն ի՞նչ օգուտ ինծի ժառանգը, թո՛ղ լուսահոգին ողջ ըլլար, ասոր հետ մէկտեղ ժառանգական իրաւունքս սրբազան պարտք մը սեպելով, ոտնակոխ ընել չեմ ուզեր:

ՅԱԿ. — Բայց քու ո՞վ ըլլալդ չգիտցած, ի՞նչպէս պիտի համոզուինք որ անտուկէն բաժին ունիս:

ԱՄԵՆՔԸ. — Այո՛, այո՛, պէտք է որ հաստատես:

ՂՈՒԿ. — Շատ աղէկ, կ'ուզէ՞ք որ ճանչցնեմ, մտիկ ըրէք, թէ՛ գաղտնիքը երևար չհանելու և թէ ձեզի պէս իմ ալ ժառանգորդ մը ըլլալս ապացուցանելու համար մութ պիտի խօսիմ:

ՅԱԿ. — (Կամաց) Պետրո՛ս, ասոր մութը լուսը չմնաց. աս մեր եղբայրն է, ես ան գիտեմ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ըսէ նայինք:

ՂՈՒԿ. — Ես ձեր լուսահոգի մեծ հօրը կամ հաւուն եղբորը տղուն քրոջը փեսին թոռանը կնքահօրը պզտիկ եղբոր աղջկան մեծ տղան եմ. ուստի կրնաք հասկնալ որ ես ալ իրաւունք ունիմ լուսահոգիին անտուկէն:

ՄԱՆ. — Է՛յ չըսե՛ս, անտուկը բոլորովին քեզի ինկաւ գնաց:

ՊԵՏ. — Հա՛, հա՛, պարոն ժառանգորդ, կարճ խելքովս ըսած պորտերդ հաշուեցի, 6½ պորտէն ըլլալովդ՝ անտուկէն մեզի մաս մը չի մնար կոր:

ՅԱԿ. — Դուրս ե՛լ նայինք, պարոն 6½, 7½, ճուկէս պորտ, ա՛նպիտան, դո՛ւրս:

ԿԱՐ. — Կռնակդ տեսնեմ, պարոն մօտիկ աղգական, այս տարի էջերուն խոտ փռելու տարի չէ:

ՂՈՒԿ. — Ինծի՞ այս ընդունելութիւնը, ինծի՞:

ՄԱՆ. — Է՛յ հա՛, քեզի, խելքովդ եկար մեզի հետ խաղա՞լ կ'ուզես կոր:

ՊԵՏ. — Մենք իրարմէ դողնալ կը նայինք կոր, աս ալ մենէ զողնալու ելեր է:

ՂՈՒԿ. — Սակայն զիտցէք, պարոններ, որ գաղ-
նիքս երեւան հանելով և բոլոր ժառանգութիւնը իմս
ըլլալուն վկաներ գտնելով ձեզ...:

ՅԱԿ. — Ինծի նայէ, պարոն 6 ու կէս պորտ,
մօտիկ ազգական, դուն մեզ դատի հրաւիրես նէ՝
մենք ալ քեզի փատի կը հրաւիրենք:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ծեծ չկերած՝ երթաս բարով:

ՂՈՒԿ. — Լաւ ուրեմն, կ'երթամ, բայց վախցէք
իմ բարկութենէս, պիտի երթամ վկաներ գտնեմ և
այդ սնտուկը ձեզի չպիտի թողում: (Կ'երթայ):

ՅԱԿ. — Վա՛յ թշուառական վայ, քիչ մըն ալ
ոտք չկոխեմ նէ՝ սնտուկը պիտի առնէ երթայ:

ՊԵՏ. — Բայց պէտք է այս բանիս վրայ աղէկ
մը խորհրդակցինք, գուցէ ըսածին պէտ է:

ՄԱՆ. — Զգէ՛, վախկոտ դուն ալ, ան մինչեւ որ
գայ՝ մենք չորս ձեռք՝ տասը սնտուկ կը պարպենք:

ԿԱՐ. — Մանուէլը իրաւունք ունի, սնտուկը
անոր կը ձգենք ու կ'ըսենք թէ մէջէն բան մը չելաւ:

ՅԱԿ. — Կեցցե՛ս, անանկ է նէ արտօրանք, սըն-
տուկը բերենք ու լուս աչքով սըտեղ բաժնենք, չարը
մէջէն վերնայ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Երթանք, չարը մէջէն վերնայ:
(Սընտուկին սենեակը կը մտնեն):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԵ.

Լ ՈՒ Ս Ի Ա

ԼՈՒՍ. — Եղբայրներս իրարանցումի մը մէջ են,
չգիտեմ թէ ի՞նչ է պատճառը. արդեօք դեղագործին
ներսը պահուածքած ըլլալէն տեղեալ են. ի՞նչ պիտի
ընէ այն խեղճը, եթէ ձեռքերնին ինայ. բարեախրտ
աղայ մըն էր, և այո՛, կ'երեւնար թէ բարի կամեցո-
ղութիւն մը ունէր իմ մասիս, միշտ իր կը սի... սի...
կտրուկ խօսքերէն հասկնալու էի թէ կը «կը սիրեմ
քեզ» ըսել կ'ուզէր: Բայց ինձ նման որք աղջիկ մը,
աղքատ մը ո՛վ կը սիրէ: Ինքը հարուստ է՝ զիս կ'ու-

զէ. ա՛հ, խաբեայ մը չէր ան. ինչո՞ւ քեզ կը սիրեմ
ըսելով զիս պիտի խաբէր, Աստուած իմ, կարծես թէ
իր վրայ համակրութիւն մը կը զգամ. եղո՛ւկ, հիմա
կը զղջամ թէ ինչո՞ւ իր միտքը հասկնալ չուզեցի,
զիս ո՛վ պիտի պահէ, աւասիկ եղբայրներ. ո՛հ, նայիմ
թէ ի՞նչ կ'ընեն խեղճ դեղագործիս. (սենեակին կը մօ-
տենայ) չերեւար. եղբայրերս սնտուկին քով շարուեր
կուլան. առիթ մը գտած ու փախած ըլլալու է:
Մայր իմ, ներէ քու աղջկանդ. եթէ քու ստուերդ
գոհ կ'ըլլայ զինքը սիրելով՝ կը սիրեմ զինքը...:
Երբոր վաղը գայ՝ կ'ընդունիմ իր առաջարկութիւնը,
բայց մինչեւ վաղը ի՞նչպէս պիտի լուսցնեմ: (Տխու-
րեամբ իր սենեակը կը մտնէ):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԶ.

ՄԱՆՈՒԷԼ, ՊԵՏՐՈՍ, ՅԱԿՈԲ, ԿԱՐԱՊԵՏ,
(Սընտուկին չորս ծայրեմ բռնած, երգելով կուգան.)

Խեղճուկ պառաւիկ, ինչո՞ւ քու որդիք

Յուսահաս բողիք, առիթ քալեցիր,

Ե՛լ, Ե՛լ, ողջնցիր, մեզ գործի մը դիր,

Անօրի չորցանք, ու ցուրտէն փառցանք:

ՊԵՏ. — Եղբայրներ, ծռնը դնենք լուսահագիին
սնտուկին առջեւ, և մէյ մէկ ողորմիս կարդանք:

ՄԱՆ. — Այո՛, կարդանք, պարտքերնիս է:

ԿԱՐ. — Ո՛վ խեղճ պառաւ մայրիկս, դուն որ
այս աշխարհիս մէջ ինծի օգիտի ախ քաշել չի տուիր,
Աստուած ալ քեզի անդէնը ախ քաշել չի տայ:

ՅԱԿ. — Ո՛վ իմ լուսահագի մայրիկս, դուն որ
այս աշխարհին մէջ ինծի գիտի չեղութիւն քաշել
չի տուիր, անդէն ալ «Ի նեղութեան իմում ես առ
տէր կարգացի» քեզի օգնական պահապան ըլլայ:

ՊԵՏ. — Ա՛խ, մայրիկ, ես ինչ ըսեմ նէ տեղն է,
ինչպէս որ այս աշխարհին մէջ զիս դրիր ու վեր-

ցուցիր, յաւիտենականութեան մէջ ալ քեզ դնող վեր-
ցնողն ալ անպակաս եղիցի:

ՄԱՆ. — Է՛յ, խանդակաթ մայրիկս, ինչպէս որ
դուն զիս այս աշխարհիս մէջ քու ստեամբդ ջամբեցիր
և զիեցուցիր՝ անդէնն ալ քեզի սէր ու կաթ տուողն
անպակաս եղիցի:

ԱՄԵՆՔԸ. — Եղիցի և եղիցի: (Բարձրաձայն կու-
լան):

ԿԱՐ. — Է՛յ բաւական լացինք, պարաքերնիս
կատարեցինք, քիչ մըն ալ սա սնտուկին նայինք:

ՄԱՆ. — Հաշիւնիս ո՞վ պիտի տեսնայ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Յակորբ, Յակորբ:

ՅԱԿ. — Ես թուղթ գրիչ ունիմ, բայց մեկան
չունիմ:

ՄԱՆ. — Մատիտով գրէ: Հիմա ինչ որ ելլայ՝
մէջերնիս սա կերպով կը բաժնենք. արծաթեղէնները
Յակորբին, ոսկեղէնները ինծի, մետաքսեղէնները
Պետրոսին, ադամանդակուռներն ալ՝ Կարապետին:

ՅԱԿ. — Ձէ, ես ադամանդակուռները կ'ուզեմ:

ԿԱՐ. — Ես արծաթեղէնները չեմ ընդունիր:

ՊԵՏ. — Ես ալ քուրջերը չեմ առներ:

ԱՄԵՆՔԸ. (Խառն ձայնով) — Ես չեմ ուզեր. ան
պզտիկ է. դուն շատ յողնեցար չէ՞, ես աս կուզեմ
չըլար. չպիտի ըլլայ:

Տ Ե Ս Ի Լ Ժ Է.

ՆՈՅՆՔ, ՏԻՏՈՍ, ՆՇԱՆ, ՂՈՒԿԱՍ

ՆՇԱՆ. — Է՛, է՛, ատ ի՞նչ է նայինք, կեցէ՛ք,
ի՞նչ կ'ընէք:

ՂՈՒԿ. — Ի՞նչ կ'ընէք կոր:

ՏԻՏ. — Կարծեցինք թէ սնտուկը առանձին կը
մարսէք:

ԱՄԵՆՔԸ. — Վա՛յ, (Եւ սնտուկեմ կը հեռանան):

ՊԵՏ. — (Կարապետին) Կարապետ, լուսնակն
առջի իրիկուորնէ ելաւ, սնտուկը ձեռքէ գնաց:

ՆՇԱՆ. — Դուք Աստուծոյ չէ՞ք վախնար, ո՞ր
երկրին մէջ տեսար որ ժառանգութիւն մը առանց
դրացիներու վկայութեանը ժառանգորդներուն բաժ-
նուի:

ՏԻՏ. — Եթէ ժառանգապահ ատեանը ձեր այս
դողութիւնը լսէ՝ ձեզ բանտարկել չի տա՞ր:

ՆՇԱՆ. (Ղուկասը ցուցնելով), — Մանաւանդ
որ ձեզի ժառանգակից դատախազ մըն ալ ունիք:

ՏԻՏ. — Որուն իրաւունքը ապացուցանելու հա-
մար եկած ենք:

ՆՇԱՆ. — Այո՛, այդ պարոնը բուն իսկ լուսա-
հոգիին ժառանգորդն է:

ՏԻՏ. — Ըսէք, քանի՞ կ'արժէ այս տունը:

ՆՇԱՆ. — Վեց մասի բաժնեկող մէկը ձեզի կ'իյ-
նայ:

ՉՈՐՍ ԵՂԲԱՐՔ. (Բարկուքեամբ) — Վեցին
մէկը մի՛:

ՏԻՏ. — Այո՛, այդ սնտուկը որ բանալու կ'աշ-
խատիք, միայն ձեր քրոջը Լուսիային իրաւունքն
է. քան զի մօրը սնտուկը աշխիզ զաւկին կ'իյնայ:

ՊԵՏ. — Է՛յ մեզի ի՞նչ կը մնայ:

ՆՇԱՆ. — Պարոնին 5 մաս տունը, Լուսիային
1/6 մաս տուն և ամբողջ սնտուկը. իսկ ձեր ամէն մէ-
կուն շատ կամ քիչ պարտք:

ՂՈՒԿ. — Ասոր զսելիք մը ունի՞ք:

ՅԱԿ. — Ինծի հարցնէք նէ՛ ես աս ժառանգէն
ալ վազ անցայ, պարտքէն ալ:

ՆՇԱՆ. (Կարապետին) — Դո՛ւք:

ԿԱՐ. — Ինծի տասնոց օդի մը տուէք՝ բոլոր
ժառանգութիւնս ձեզի կը թողում:

ՄԱՆ. — Սակայն եղբայր դրացիներ, վերջապէս
խելքս չհասաւ, սա մեր 6 1/2 պորտի ժառանգը ուս-
կի՞ց բուսաւ:

ՆՇԱՆ. — Այդ ուսկից բուսաւ որ ձեզի և ոչ մե-
զի կը վերաբերի, մեր խելքը չէ հասեր ատոր, ո՛ւր
մնաց ձերը:

ՂՈՒԿ. — Լուսիսն ո՞ւր է, թող գայ իր սնտուկը առնէ, տունին սէնէտն ալ ինծի յանձնեցէք:

ՅԱԿ. — Սխալմունք մը չըլլայ, աղէկ գիտէ՞ք որ այս մարդուն 4 բաժին կ'իյնայ:

ՆՇԱՆ. — Ատ ալ խօսք է, քիչ մըն ալ խաթաբերնիս չիներ նէ՝ հինգն ալ անոր պիտի տայինք:

ՏԻՏ. — Մեզի հետ խաղ չի խաղցուիր:

ՊԵՏ. — Ինծի նայեցէք, մեզի խաղ չի խաղցըւիր, թէ որ աս մարդը եղբայրնիս է՝ մեզի հետ կրնայ մէկ բաժին ուտել: 4ը ուսիե՞ց պիտի ուտէ:

ԶՈՐՍ ԵՂԲԱՐՔ. — Ա՛ն վերի արտին ցորենն է:

ՆՇԱՆ. — Հասկցայ, դուք խօսք հասկցող մարդիկ չէք եղեր, բայց ետքը պիտի զղջաք:

ՂՈՒԿ. — Աւասիկ այսչափ, չըսին չըսէք, հիմա կանչեցէք Լուսիան. սնտուկը աչքերնուս առելու իրեն յանձնեցէք, վաղն ալ տունին գործը կ'երթանք կը լինցենք:

ԶՈՐՍ ԵՂԲԱՐՔ. — Մենք ալ ատանկ կ'ուզենք:

ՏԻՏ. — Լուսիա՛, Լուսիա՛, (Լուսիա կը մտնէ)

ԼՈՒՍ. — Ի՞նչ կայ տրդեօք, ի՞նչ կ'ուզէք, պարոններ:

ՆՇԱՆ. — Մի վախ՛ւար, աղջիկս, մօտեցիր, մենք քու աղէկութեանդ համար եկած ենք, այս սնտուկը քու մօրդ է:

ԼՈՒՍ. — Այո՛:

ՏԻՏ. Եթէ պարունակութիւնը ըսես, սնտուկին տէրը գուն կ'ըլլաս:

ԼՈՒՍ. — Ա՛հ, բարի դրացիներս, չգիտէ՞ք դուք մեր վիճակը, խեղճ մայրիկս ի՞նչ պիտի ձգէր ինծի:

ՏԻՏ. — Ինչ է նէ՝ ինչ որ կայ մէջը, քուկդ է:

ԼՈՒՍ. — Զույգ մը գուլպայ և հին հովանոց մը:

ԵՂԲԱՐՔ. — Անանկ է նէ սնտուկը քուկդ է:

ՆՇԱՆ. — Ըսածդ հաստատելու համար պէտք է որ ամենքս ալ տեսնենք, բանլիքը որո՞ւն քովն է:

ԶՈՐՍ ԵՂԲԱՐՔ. — Մեր քովը չէ, մեր քովը չէ:

ԼՈՒՍ. — Իմ քովս ալ չէ:

ՊԵՏ. — Հապա ո՞ւր է:

ԼՈՒՍ. — Սնտուկին զրայ թողած էի:

ՅԱԿ. — Բանի որ հաւկիթին դեղնուցը երեւան ելաւ, առէք բանլիքը իմ քովս է, բայց աւրուեր է, չի բացուիր կոր:

ՆՇԱՆ. — Տուր նայիմ, (կ'առնէ) հիմա ամենքնիդ ալ մօտեցէք որ Լուսիայի ըսածին ականատես ըլլանք: (Սնտուկը կը բացայ, Համբարձում հաշիւը ձեռքը բռնած կ'երեւայ):

Տ Ե Ս Ի Լ ԺԸ.

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ՀԱՄԲԱՐԶՈՒՄ (Սնտուկին մեջ կանգնի)

ԱՄԵՆՔԸ. — Աս ի՞նչ է:

ՀԱՄ. — Դեղադործին հաշիւն է, չէ՞ք տեսներ կոր, պարոններ, 270 դրուչ կ'ուզեմ (լուսիսն):

ՂՈՒԿ. — Ո՛վ ես դուն, ի՞նչ կուզես:

ՀԱՄ. — Լուսիային նշանածը, կը սիրեմ:

ՆՇԱՆ. — Ի՞նչ բան ունիս հոս:

ՀԱՄ. — Այս ստակը այսօր պիտի վճարուի:

ԱՄԵՆՔԸ. — Խե՛նթ է, ինչ է:

ՀԱՄ. — Այո՛, խենթ եմ. խենթեցայ, պիտի խենթեամ, խենթեցած եմ:

ՏԻՏ. — Որո՞ւ համար:

ՀԱՄ. — Լուսիային, իմ սիրուհիիս. հոգիս, կեանքս, զանձս, բոլորն ալ իրն է:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ա՛ն ժառանգը նստէ վար:

ՂՈՒԿ. — Ներեցէք, պարոններ, սխալ տուն եմ եկեր, սնտուկն ալ, տունն ալ ձեզի:

ՄԱՆ. — Հիմայ իրաւութեամբ նայիս նէ՝ աս ժառանգը քեզի կ'իյնա պարոն, 6 ու կէս պորտ:

ՂՈՒԿ. — Ծնարհակալ եմ պարոն, ժառանգին տէրը քայրդ է, անանկ որոշեցինք:

ՆՇԱՆ և ՏԻՏ. — Լուսիս, ասոր քանիք մը ունի՞ս. սնտուկէն ինչ որ ելէ՞ր՝ քեզի պիտի տայինք, ժառանգդ կընդունի՞ս:

ՂՈՒՍ. — Քանի որ իմ բախտս սօ է՝ կ'ընդունիմ:

ՀԱՄ. — Ահ, սիրունիկս, ես ալ քուկին արևուդ կը մեռնիմ (Լուսիային կը փարի):

ՆՇԱՆ. — Բայց սնտուկին մէջ ինչո՞ւ մտեր էիր:

ՀԱՄ. — Եղբայրներուն ձեռքը չանցնելու համար, սնտուկը մտայ, փախչելու ժամանակ չգտայ:

ՂՈՒԿ. — Սիրահարութիւն ընելու եկած էիր:

ՀԱՄ. — Ո՛հ, 270 զբուշ առնելիքս ուզելու:

ՆՇԱՆ. (Ղուկասին) — Պարո՞ն, սնտուկէն ժառանգի տեղ մարդ մը ելու, գուցէ տունէն ալ կին մը ելլայ. կ'ընդունի՞ս:

ՂՈՒԿ. — Շնորհակալ եմ, ես կնկան աչք չունիմ, իմ փնտռածս ստակ էր. չցաջողեցաւ, ուստի մընաք բարով:

ՆՇԱՆ և ՏԻՏ. (Ղուկասին ձեռքը բռնելով՝ կամաց) — Երթաս բարով, սակայն խոստացած երեք ոսկիդ չի մոռնա:

ՂՈՒԿ. — Ե՛ղբայր, ի՞նչ առի որ ի՛նչ աամ:

ԱՄԵՆՔԸ. — Ըսել է որ Բարեկենդանը դեղագործը ըրաւ: (միայեռան կ'երգեն)

Սրտդողնիս պարապը ելաւ,

Միմակ Լուսիան շանեցաւ,

Այնչափ սուտեր փունը գնաց,

Գլխարկն Համբարձումն հագաւ:

Կեցցե՛ հարսը, կեցցե՛ փեսան, բող ալ զլուխ զլիսի տան,
Գոնէ հարսնիւն ուտեն, խնդանք մենք ալ ասով գոն ըլլանք

851-51
No - 9

...ախ', առ
...ելէր՝ քեզ

Ն Ո Ր

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Աբբայ Բօնսրանքեն քարգ. Ե. Օսեան (վեպ ամե-
րիկեան եւ Զրանսական կեանք) 60 դրու

Աղջկան մը Յիւստակարանը գրեց Տօք. Կ. Փաւսեան
(վեպ ազգային կեանք) 30 դրու

Խնդամուկի Աղջիկը գրեց Արփիար Արփիարեան (Պոլ-
սանայ իրական կեանք, քաղուած) 30 դրու

Վեց ու Կես Պորտի Ժառանգ Մնացած Սնունք գրեց
Գ. Ռուստունի (զաւեւ մեկ արար) 20 դրու

Կեդրոնատեղի Հ. ԿՕՇԿԱՐԵԱՆ Գրատուն

Բոլոր այն ընթերցաւորներ, Ակումբի Վարչու-
րիւններ եւ գրավանդներ որոնք կ'ուզեն սոյն գր-
քերէն ունենալ, կրնան փոխարժէք մեզ դրկել ապահո-
վագրուած նամակի միջոցաւ եւ կ'ըստանան իրենց
ուզած գրքերը:

Կօշկարեան գրատունը կը յայրալքէ ամեն տեսակ
Վիպական, Քաւերական, Գրական, Բանաստեղծական
եւ Գալոցական գրքեր:

Փափաւողներուն կը դրկէ իր գրացանկը 2 ր ի

Անփոփոխ հասցէ՝

(Վ. Ա. Բ. Ք. 558 STAMBOUL Հ. ԿՕՇԿԱՐԵԱՆ «ԱՐԵՒ»)

Կեցցէ
Գոնէ հո

[304]

A II
57144

ԳՍԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

220057144